

vonnis

RECHTBANK UTRECHT

Sector kanton

Locatie Utrecht

zaaknummer: 599905 UC EXPL 08-15820 (hoofdzaak) en 622051 UC 09-4267 (vrijwaring)
JH

vonnis d.d. 23 september 2009

in de hoofdzaak van

[REDACTED] A [REDACTED]
wonende te [REDACTED],
verder ook te noemen A [REDACTED],
eisende partij in de hoofdzaak,
gemachtigde: mr. P.F. Doornik,

tegen:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
GlaxoSmithKline B.V.,
gevestigd te Zeist,
verder ook te noemen GSK,
gedaagde partij in de hoofdzaak,
gemachtigde: mr. J.E. Hoetink,

en in de vrijwaringszaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
GlaxoSmithKline B.V.,
gevestigd te Zeist,
verder ook te noemen GSK,
eisende partij in vrijwaring,
gemachtigde: mr. J.E. Hoetink,

tegen

de naamloze vennootschap
Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (ING Life Insurance
N.V.),
gevestigd te Rotterdam,
verder ook te noemen NN,
gedaagde partij in vrijwaring,
gemachtigde: mr. R.J.G. Veugelers.

1. Het verloop van de procedure

In de hoofdzaak en in de vrijwaringszaak

De kantonrechter verwijst naar het tussenvonnis van 22 juli 2009. GSK heeft voorafgaand aan de comparitie nog stukken in het geding gebracht. De comparitie is gehouden op 1 september 2009. Daarvan is proces-verbaal opgemaakt. Partijen hebben ter zitting te kennen gegeven nog verder te willen onderhandelen. Bij brieven van 7 september 2009 hebben A [redacted] en GSK de kantonrechter verzocht vonnis te wijzen. Hierna is uitspraak bepaald.

2. De feiten

In de hoofdzaak

2.1. A [redacted] is op 1 februari 1984 bij de rechtsvoorgangster van GSK, Beecham Farma B.V., later SmithKline Beecham Farma B.V., in dienst getreden. Na enkele jaren is A [redacted] toegetreden tot de directie van SmithKline Beecham. Op 1 januari 2001 heeft er een fusie plaatsgevonden tussen SmithKline Beecham en Glaxo Wellcome, waarna GSK de werkgever van A [redacted] is geworden. A [redacted] vervulde de functie van titulair directeur van GSK en maakte deel uit van de directie. De arbeidsovereenkomst is op 1 juni 2007 geëindigd, nadat partijen daartoe een vaststellingsovereenkomst hadden gesloten.

2.2. A [redacted] heeft deelgenomen aan de pensioenregeling van SmithKlineBeecham (verder te noemen SB pensioenregeling). Op enig moment na 1 januari 2001 is A [redacted] toegezegd dat hij zou gaan deelnemen aan de nieuwe, nog uit te werken, directiepensioenregeling van GSK.

2.3. Ter introductie van de nieuwe directiepensioenregeling heeft de pensioenadviseur van GSK, Towers Perrin, in juli 2004 een presentatie gegeven. In deze presentatie is de deelnemerstijd omschreven als 'Alle jaren vanaf indiensttreding. Bij 35 jaar pensioenjaren volledige benefit'.

2.4. Op 31 augustus 2004 hebben A [redacted] en GSK een pensioenovereenkomst gesloten. In deze overeenkomst zijn partijen onder meer het volgende overeengekomen:

"IN AANMERKING NEMENDE DAT

(...)

- Werkgever de werknemer toestaat met terugwerkende kracht toe te treden tot de collectieve directiepensioenregeling.*
- Werknemer wenst deel te nemen aan de collectieve directiepensioenregeling vanaf 1 januari 2001;*
- Werknemer zijn opgebouwde pensioenrechten uit de SB pensioenregeling wel / niet wenst over te dragen naar de collectieve directiepensioenregeling; (...)*

KOMEN ALS VOLGT OVEREEN:

- Deelname van de deelnemer aan de GSK SB regeling wordt beëindigd per 1 januari 2004.*
- De werknemer neemt deel aan de collectieve directiepensioenregeling vanaf 1 januari 2001.*

- De GSK SB pensioenpolis premievrij wordt gemaakt per 1 januari 2004.
- Werknemer stemt wel / niet in met de waardeoverdracht naar de collectieve directiepensioenregeling.

(...)

• Wanneer de waarde van de premievrij gemaakte polis wordt overgedragen naar de collectieve directie pensioenregeling zullen als deelnemersjaren in aanmerking worden genomen de jaren die in collectieve directieregeling ingekocht kunnen worden met de overgedragen waarde." * "

2.5. GSK heeft A █████ in 2005 en 2006 door haar pensioenuitvoerder NN opgemaakte polisbladen doen toekomen waarin is opgenomen "diensttijd telt vanaf 01-02-1984". In de polisbladen is tevens de volgende bepaling opgenomen: "De verzekerde bedragen gelden slechts als de vermelde gegevens juist zijn en de verschuldigheden tijdig zijn voldaan." Towers Perrin heeft in een bijlage bij een aan A █████ gerichte brief van 25 september 2006 als 'date of entrance' 01-02-1984 vermeld.

2.6. Na de implementatie van de directiepensioenregeling heeft GSK het pensioenreglement aan A █████ toegezonden. Door ondertekening van een ontvangstverklaring op 8 april 2005 heeft A █████ verklaard in te stemmen met het pensioenreglement. In het reglement is onder meer het volgende bepaald:

"m. Pensioenjaren:

de pensioenjaren zijn de jaren gelegen tussen de datum van indiensttreding en de pensioendatum. Voorts worden als pensioenjaren in aanmerking genomen de extra jaren die zijn vastgesteld aan de hand van de bij een vorige werkgever verworven pensioenaanspraken waarvan de waarde bij aanvang van het deelnemerschap is overgedragen aan Nationale-Nederlanden."

2.7. Bij brief van 15 november 2006 heeft GSK uiteengezet dat bij waardeoverdracht van pensioenaanspraken gerekend wordt met een fictieve datum van indiensttreding. Voorts heeft zij A █████ meegedeeld dat in de pensioenopgaven van NN en in de recente pensioenprognoses van Towers Perrin helaas gerekend is met de werkelijke datum van indiensttreding in plaats van de fictieve, waardoor een te hoog opgebouwd pensioen is voorgespiegeld.

2.8. NN heeft A █████ in haar brief van 22 februari 2007 onder meer het volgende meegedeeld:

"Kort samengevat houden de specifieke afspraken in dat u in de directieregeling met terugwerkende kracht tot 1 januari 2001 moet worden opgenomen en dat de per 1 januari 2004 opgebouwde aanspraken binnen de fondsregelingen moeten worden aangewend voor inkoop van extra pensioenjaren vóór 1 januari 2001. Omgerekend leveren die aanspraken 12 extra pensioenjaren op, zodat voor de bepaling van uw pensioenaanspraken gerekend moet worden vanaf de datum 1 januari 1989 (...).

Op grond van de genoemde overeenkomst dienen uw polissen te worden aangepast."

2.9. A █████ heeft GSK te kennen gegeven niet in te stemmen met de wijziging van de opgebouwde pensioenaanspraken dan wel de uitleg van de pensioenovereenkomst uit 2004.

3. Het geschil

In de hoofdzaak

3.1. A vordert bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, veroordeling van GSK tot nakoming van de op 31 augustus 2004 gesloten pensioenovereenkomst, in die voege dat A pensioenaanspraken en -rechten worden toegekend uit hoofde van de "Collectieve directiepensioenregeling GSK" uitgaande van de feitelijke datum van indiensttreding van A per 1 februari 1984, met veroordeling van GSK in de proceskosten.

A legt, samengevat, aan zijn vordering ten grondslag dat de doorgevoerde wijziging van zijn pensioenaanspraken in strijd is met de door A op 31 augustus 2004 gesloten overeenkomst alsmede het pensioenreglement.

3.2. GSK voert verweer. Zij stelt zich primair op het standpunt dat de vorderingen van A aanstonds moeten worden afgewezen nu op basis van de duidelijke tekst en strekking van de pensioenovereenkomst de directiepensioenaanspraken en -rechten van A dienen te gelden vanaf 1 januari 2001.

Subsidiar voert GSK als verweer aan dat de vorderingen van A ook niet op basis van bijkomende omstandigheden kunnen worden toegewezen, noch op basis van de presentatie uit 2004, noch op grond van de tekst van het directiepensioenreglement. De in 2005/2006 verstrekte foutieve pensioenopgaven van NN maken dit niet anders, nu daaraan geen rechten kunnen worden ontleend en voorts A in de zomer van 2004 geïnformeerd is over de achtergronden en uitgangspunten van de nieuw in te voeren directiepensioenregeling.

A heeft ingestemd met deelname aan de directiepensioenregeling en heeft gekozen voor waardeoverdracht van zijn SB-pensioen in het directiepensioen.

GSK verzoekt de kantonrechter A te veroordelen in de proceskosten onder toepassing van het liquidatietarief van de rechtbank, sector civiel.

4. De beoordeling van het geschil

In de hoofdzaak

4.1. Vooropgesteld wordt dat in de situatie dat een werknemer bij dezelfde werkgever in een nieuwe pensioenregeling gaat deelnemen, groot belang moet worden gehecht aan de individuele pensioenovereenkomst bij de beantwoording van de vraag hoe om te gaan met de pensioenaanspraken van de werknemer die tot dat moment bij de werkgever zijn opgebouwd. Bij de uitleg van de pensioenovereenkomst komt het aan op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs aan die overeenkomst mochten toekennen en hetgeen zij te dien aanzien over en weer redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten.

4.2. A stelt dat hij de overeenkomst zo mocht uitleggen dat hij na instemming met waardeoverdracht in de nieuwe pensioenregeling, pensioenaanspraken zou krijgen gebaseerd op zijn volledige diensttijd, gerekend vanaf de feitelijke datum van indiensttreding, 1 februari 1984. Deze uitleg van A valt echter niet te rijmen met de tekst van de pensioenovereenkomst. In de op 31 augustus 2004 door A ondertekende pensioenovereenkomst staat immers uitdrukkelijk vermeld dat A vanaf 1 januari 2001 deelneemt aan de directiepensioenregeling en dat als deelnemersjaren in aanmerking worden genomen de jaren die in de collectieve directieregeling ingekocht kunnen worden met de waarde van de premievrij gemaakte pensioenrechten uit de SB pensioenregeling.

Het primaire verweer van GSK dat de vordering aanstonds op grond van de pensioenovereenkomst moet worden afgewezen, wordt verworpen. De bijkomende bijzondere omstandigheden dienen immers bij de beoordeling te worden meegewogen nu deze van invloed kunnen zijn op de beoordeling van de situatie en de interpretatie van de overeenkomst. In tegenstelling tot hetgeen A. heeft betoogd vindt zijn uitleg van de pensioenovereenkomst echter evenmin steun in hetgeen hem voorafgaande aan het sluiten van de overeenkomst alsmede nadien aan informatie is verstrekt. Het subsidiaire verweer slaagt derhalve wél. De kantonrechter acht hierbij het volgende van belang.

4.3. A. voert als argument voor de door hem voorgestane uitleg onder meer aan dat op een in juli 2004 door Towers Perrin verzorgde presentatie de deelnemerstijd is omschreven als 'alle jaren vanaf indiensttreding'. Nog afgezien van het feit dat in de daaropvolgende zin 'Bij 35 jaar pensioenjaren volledige benefit' expliciet wordt gesproken over pensioenjaren, overtuigt dit argument de kantonrechter niet. Uit het door GSK gestelde, in combinatie met de door haar in het geding gebrachte verklaring van de heer A. Davies van Towers Perrin, is voldoende komen vast te staan dat A. voorafgaande aan het sluiten van de pensioenovereenkomst in een persoonlijk gesprek is geïnformeerd over de gevolgen van invoering van de directiepensioenregeling en de voordelen van waardeoverdracht van zijn SB pensioenaanspraken in de nieuwe directiepensioenregeling. De stelling van A. dat het geen vooraf gearrangeerde bespreking met de heer Davies betrof en dat hij niet was voorbereid op de bespreking, betekent - ook indien dit juist is - niet dat aan de onbetwiste inhoud van het gesprek geen waarde mag worden gehecht. Gelet op het feit dat met A. persoonlijk is gesproken over de waardeoverdracht van zijn SB pensioenaanspraken, mocht A. er niet op basis van zijn eigen interpretatie van de presentatie vanuit gaan dat het directiepensioen, in afwijking van de tekst van de pensioenovereenkomst, zou gelden vanaf de feitelijke datum van zijn indiensttreding in 1984.

4.4. De aan A. gezonden pensioenopgaven rechtvaardigen evenmin de door A. gestelde uitleg van de overeenkomst. Aan A. kan worden nagegeven dat de fout een aantal keren is herhaald door NN en Towers Perrin en dat het circa twee jaar heeft geduurd alvorens de fout is ontdekt. Echter, gelet op de looptijd van pensioenovereenkomsten is een termijn van twee jaar niet buitensporig lang en feit is dat direct na ontdekking door Towers Perrin de fout bij A. is aangekaart. Voorst zijn de pensioenopgaven aan A. verstrekt ná ondertekening van de pensioenovereenkomst en bevatten deze de bepaling dat de verzekerde bedragen slechts gelden als de vermelde gegevens juist zijn en de verschuldigdheden tijdig zijn voldaan. A. heeft, gegeven hetgeen tussen GSK en hem is overeengekomen omtrent waardeoverdracht en inkoop van pensioenjaren in het nieuwe pensioen, er niet gerechtvaardigd op mogen vertrouwen dat de pensioenopgaven een correcte weergave van zijn rechten vormden. Een andere uitleg zou leiden tot een buitensporige bevoordeling van A. door toedoen van een fout.

4.5. Het pensioenreglement is geruime tijd na ondertekening van de pensioenovereenkomst opgemaakt en aan A. gezonden. De hierin opgenomen bepalingen kunnen dan ook niet als uitgangspunt hebben gediend voor A. bij de uitleg van de pensioenovereenkomst. De door A. gestelde uitleg vindt overigens ook geen steun in de tekst van het reglement. Hoewel de in het reglement opgenomen definitie van Pensioenjaren, geciteerd onder 2.6, wellicht aan duidelijkheid te wensen overlaat, kan hieruit niet zonder meer worden afgeleid dat in de situatie waarin een werknemer bij dezelfde werkgever in een geheel nieuwe pensioenregeling gaat deelnemen, de datum van de feitelijke indiensttreding geldt als ingangsdatum van de nieuwe pensioenregeling. Nu deze situatie niet expliciet in het

reglement is geregeld, dient uitgegaan te worden van de duidelijke bepaling hierover in de tussen partijen gesloten pensioenovereenkomst. De omstandigheid dat GSK met andere directieleden afwijkende arbeidsvoorwaarden is overeengekomen, maakt dit niet anders.

4.6. Op grond van het vorenstaande concludeert de kantonrechter dat niet is komen vast te staan dat de pensioenaanspraken en -rechten van A. [redacted] uit de directiepensioenregeling dienen te gelden vanaf de feitelijke datum van indiensttreding van A. [redacted] per 1 februari 1984. De vordering in de hoofdzaak wordt derhalve afgewezen.

4.7. A. [redacted] wordt, als de in het ongelijk gestelde partij, veroordeeld in de kosten van deze procedure aan de zijde van GSK. De kantonrechter ziet geen aanleiding bij de bepaling van de hoogte van het salaris gemachtigde uit te gaan van het liquidatietarief van de rechtbank, sector civiel, nu bij de sector kanton wordt geprocedeerd en het daar wel vaker om grote belangen gaat. Aan salaris gemachtigde wordt een bedrag van € 800,- per punt toegekend, hetgeen uitgaande van 2 punten neerkomt op een bedrag van € 1.600,-.

In de vrijwaringszaak

4.8. Vooropgesteld wordt dat de door GSK ingestelde vordering in vrijwaring een voorwaardelijke vordering betreft, immers slechts indien sprake is van enige toewijzing van een vordering van A. [redacted] jegens GSK in de hoofdzaak. Nu de vordering van A. [redacted] op grond van het hiervoor overwogene wordt afgewezen, behoeft de vordering in vrijwaring geen verdere bespreking.

4.9. GSK wordt veroordeeld in de kosten van de procedure in vrijwaring aan de zijde van NN.

5. De beslissing

De kantonrechter:

In de hoofdzaak

wijst de vordering af;

veroordeelt A. [redacted] tot betaling van de proceskosten aan de zijde van GSK, tot de uitspraak van dit vonnis begroot op € 1.600,- aan salaris gemachtigde.

In de vrijwaringszaak

veroordeelt GSK tot betaling van de proceskosten aan de zijde van NN, tot de uitspraak van dit vonnis begroot op € 1.600,- aan salaris gemachtigde.

Dit vonnis is gewezen door mr. A.R. Creutzberg, kantonrechter, en is in aanwezigheid van de griffier in het openbaar uitgesproken op 23 september 2009.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
 VOOR GROSSE
 DE GRIFFIER VAN DE RECHTBANK
 UTRECHT.

[Handwritten signature]